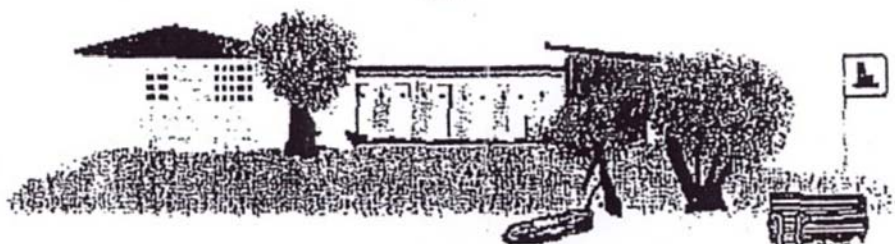

Spolek pro Senohrabskou plovárnu a přívoz

ŘÍČNÍ LÁZNĚ POD HLÁSKOU.

SENOHRABSKÁ PLOVÁRNA L. P. 2016

ARCHAIA

Dvacátá plovárenská sezóna

Čas neúprosně letí a uplynul další rok našeho působení v areálu říčních lázní na břehu Sázavy. Naše plovárenské sdružení, které má podle stávající platné legislativy právní formu spolku, bylo založeno v roce 1997, což znamená, že letošní sezóna byla sezónou dvacátou. Dvacátá sezóna by si nepochybně zasloužila nějakou připomínku či rekapitulaci, ale usoudili jsme, že výročí dvaceti let našeho spolku oslavíme v roce následujícím, kdy uplyne skutečně dvacet let od jeho faktického založení. Podstatná v současné době je skutečnost, že jsme v avizovaném záměru pronájmu areálu říčních lázní obecním zastupitelstvem v Senohrabech na počátku roku 2016 uspěli a ke konci dubna jsme uzavřeli s obcí Senohraby pětiletou nájemní smlouvu od 1. května 2016 do 30. dubna 2021. Konečně jsme tak na delší dobu zažehnali nejistotu, co bude s areálem říčních lázní dále a jak bude náš spolek dále fungovat. Nyní jsme již dostatečně připraveni i na dlouhodobější rozvoj tohoto areálu. V rámci výběrového řízení (resp. záměru o pronájem) byl naším členem výboru Vojtěchem Kašparem připraven podrobný projekt údržby, oprav, obnovy a provozu lázní, nový provozní a návštěvní řád říčních lázní, přívozu a stanového tábořiště, podrobná ekonomická rozvaha a návrh na zachování historického potenciálu místa a jeho možný budoucí rozvoj v horizontu 2, 5 a 10 let. Společně s jistou rekapitulací našich dosavadních aktivit za uplynulých 20 let, které jsme prezentovali v naší loňské výroční zprávě z roku 2015, tak disponujeme poměrně kvalitním materiálem umožňujícím koncepční řešení udržitelnosti a rozvoje senohrabské plovárny v dalších letech. To bude nepochybně přímo závislé na finančních prostředcích, které na tyto činnosti získáme my nebo obec.

Jednou z hlavních podmínek pronájmu ze strany obecního zastupitelstva bylo umožnění vstupu do areálu říčních lázní zdarma bez poplatku. Stranou ponecháme skutečnost, že dnes neexistuje koupaliště, kde by byl volný vstup, ale naší snahou bylo doposud vybírat vstupné převážně na principu ochoty zaplatit nevelkou částku v případě, že areál využívám k rekreaci, odpočinku či zábavě. Nebylo tedy zvykem vybírat poplatek za krátkodobý pobyt či za pouhý „průchod“ areálem. Nevelký finanční obnos, který se takto za sezónu získal, většinou pokryl základní a nezbytné náklady na provoz areálu, mezi které patřila úhrada za spotřebu energie, nákup benzínu a olejů do sekačky či křovinořezu a jejich nezbytný servis. Požadavkem obce tato možnost padla, avšak na druhou stranu musíme obci poděkovat za navýšení příspěvku na naši činnost v roce 2016. Náš spolek pravidelně, podobně jako všechny spolky fungující pod křídly obecního úřadu, dostává na svoji činnost 10.000,- Kč na kalendářní rok. V roce 2016 jsme kromě této tradiční podpory našich činností dostali ještě jednorázovou podporu ve výši 7.996,- Kč, čímž se obec podílela jednou polovinou na nákupu materiálu na dřevěné prvky koupacího pontonu, který je ovšem celý v majetku obce Senohraby. Z tohoto je zřejmé, že druhou polovinu

jsme museli pořídit z našich nevelkých finančních zdrojů. Výměna dřevěných prvků byla v tomto roce nezbytná a museli jsme k ní přistoupit. Podobně bylo nutno zcela vyměnit dřevěné prvky nájezdu na protějším zlenickém břehu. Absence předpokládaného zdroje alespoň nějakých příjmů ze vstupného na plovárnu nás přiměla k zamyšlení nad dalšími možnými zdroji příjmů. Vedle tradičních sponzorských darů našich členů a příznivců, kterým tímto vřele děkujeme, pocházejí nevelké příjmy z provozování stanového tábořiště. Chybějící finanční zdroje ze vstupného do areálu jsme se v roce 2016 pokusili nahradit formou dobrovolného příspěvku návštěvníků areálu na provoz, obnovu a údržbu plovárny a především prodejem upomínkových předmětů. Na zkoušku jsme nechali vyrobit nafukovací balónky a propisky s logem říčních lázní a dále jsme s mírným rabatem prodávali pohledy, vodácké říčenky a drobné umělecké předměty s plovárenskou tematikou. Tento vedlejší zdroj příjmů nám v podstatě kompletně nahradil výpadek příjmů ze vstupného.

Kromě již zmiňovaného mimořádného nákladu na nové dřevěné prvky koupacího mola jsme v letošním roce utratili poměrně nevelké prostředky za opravu a provoz sekačky, jelikož opravy jsme si zajišťovali svépomocí (utržený zdvihací rám nožů; defekty pneumatiky). Pohonné hmoty i oleje byly sponzorovány našimi členy či společnostmi Archaia Praha o.p.s. Poměrně značné finanční prostředky každoročně vydáváme na drobný materiál, kování, spojovací materiál či barvy a především za hygienické prostředky na plovárenskou část sociálního zařízení či do lékárničky, která je po celou sezónu v plné permanenci. Větším výdajem je pochopitelně faktura za elektrický proud, který hradíme obci, menší výdaje jsou potom spojeny se spolkovou činností, kam řadíme především poštovné. Nezanedbatelné výdaje jsou spojeny se zajištěním občerstvení na naše pravidelné brigády. Podrobná zpráva o hospodaření byla přednesena na členské schůzi 19. listopadu 2016 a je publikována v zápisu z jednání této členské schůze.

Poměrně obsáhlá úvodní část výroční zprávy hovořila o průběhu a výsledcích „výběrového řízení“ či lépe řečeno záměru o pronájmu, který však nebyl jediným úředním úkonem, který nás na počátku roku čekal. Začátek dvacáté sezóny našich aktivit se nesl především v duchu úřednickém. Poté co na počátku ledna podal člen výboru Vojtěch Kašpar naši nabídku do již zmíněného záměru o pronájmu a zúčastnil se otevírání obálek, připravil rovněž společně s naší právní zástupkyní i členkou spolku Dorotkou Líbalovou všechny náležitosti pro aktualizaci zápisu do spolkového rejstříku vedeného Městským soudem v Praze. K aktualizaci zápisu dle nového občanského zákoníku došlo 2. února 2016, čímž jsme splnili všechny podmínky, které nový občanský zákoník vyžaduje. Do Sbírky listin byly rovněž vloženy stanovy našeho spolku a zápis z ustanovující členské schůze z 15. listopadu 2014. Na závěr bylo nutno ještě splnit třetí kancelářský úkol, kterým bylo po vyhlášení výsledků záměru o pronájmu areálu plovárny a doporučení obecního zastupitelstva pronajmout nám areál na dalších pět let, uzavřít s obcí smlouvu o tomto pronájmu. Vojtěch

Kašpar společně s Dorotkou Líbalovou připravili návrh smlouvy, která byla následně před koncem dubna podepsána. Posledním z nezbytných úředních úkonů bylo odevzdání daňového přiznání za rok 2015, které bylo podáno v opravném termínu 15. června roku 2015.

Tím byl fakticky vymezen právní rámec našeho dalšího působení v areálu říčních lázní a my jsme se mohli naplno vrhnout do příprav dvacáté sezóny na našem oblíbeném místě. I v této kulaté sezóně jsme se pokusili udržet standardní a běžný provoz spojený s údržbou celého areálu, jehož mobiliář a především lázeňské kabiny postupně dosluhují a jejich údržba vyžaduje stále razantnější a intenzivnější zásahy. Samostatnou kapitolu představuje víceméně nefunkční a nevkusná atrapa sociálního zařízení, avšak náprava v této věci je nepochybně nad naše možnosti.

V letošním roce jsme se zdaleka tak neohřáli jako v loňském roce a především červen a červenec byly měsíce z hlediska počasí poměrně rozpačité. V srpnu bylo sluníčka trochu více, ale odměnou za celosezónní práci bylo přenádherné září. Tento měsíc jsme si opravdu užili, protože již v této době nebývá v areálu lázní tolik lidí a počasí nám vsutku přálo. Loňská vedra se neopakovala a tak jsme v letošním roce neměli tak velké problémy se stavem vody. Té sice nebylo mnoho a po většinu sezóny se nacházela pod průměrným stavem řeky, ale umožnila po celou sezónu bezproblémový provoz přívodu, který pouze v ojedinělých případech dlouhodobějšího sucha mírně drhnul dnem o písčité dno na zanesené levé zlenické straně koryta řeky.

Po domluvě s provozovateli restaurace Baštína jsme převzali do správy našeho spolku sportovní potřeby a lehátka, které byly v roce 2010 pořízeny v rámci dotace na výstavbu sociálního zařízení a stanového tábořiště. Rozšířil se nám tak sortiment sportovních potřeb a lázeňských propriet, které nyní můžeme v areálu lázní návštěvníkům poskytovat.

Během léta nás opět potěšilo několik milých návštěv. Především nás hned na počátku července navštívil Milan Polák se svými přáteli z Tlumačova u Domažlic. Tato parta sympatických lidí provozuje nevelkou plovárnu (v požární nádrži) na okraji této obce spjatou s fotbalovým stadiónem a restaurací. Jejich zálibou jsou výlety po plovárenských zařízeních a tak po domluvě zavítali i k nám. Vařila se tlumačovská specialita, hrálo se na kytary a bylo o čem povídat. Během léta nás poctili svou návštěvou například manželé Brabcovi provozující přívoz na nedalekém Žampachu, navštívili nás studenti Muzejní akademie v Jílovém u Prahy, kterým Vojtěch Kašpar vyprávěl o historii tohoto místa a s blížícím se podzimem k nám opět zavítal fotograf František Dostál se svou milou ženou Alenkou. Zajímavou akcí byla dvoudenní návštěva dětí z pražské Letohradské ulice, které se touto formou loučili se zdejší mateřskou školkou. Vedle dokumentace jejich triumfálního příjezdu na raftech z převoznické lodi jsme především pomáhali zajistit transport dětí přes řeku na zlenický hrad, kde probíhala noční bojovka přerušovaná jednou z nejhorších bouří, které letos do našeho údolí dorazily. Nikomu se nic nestalo, děti se podařilo

v pořádku dopravit na druhý břeh a ještě budou mít nepochybně na co vzpomínat. Na počátku srpna jsme zajistili pro menší skupinu dětí z Mnichovic, Hrusic a Ondřejova večerní lampiónovou plavbu po řece, která se shledala s velkým úspěchem. Tradičně jsme se pod hradem Zlenice setkávali s členy a příznivci zdejšího sdružení, které se intenzivně věnuje záchraně a prezentaci zdejšího hradního areálu. V součinnosti s nimi proběhlo několik akcí a v průběhu července i nevelký archeologický výzkum, který zajišťoval člen našeho spolku Vojtěch Kašpar v souvislosti se statickým zajištěním severozápadního paláce.

V průběhu celého roku se pravidelně a velmi intenzivně scházel pětičlenný kolektiv autorů připravované publikace „Senohraby ve starých pohlednicích a fotografiích“. Tři z těchto pěti členů jsou členy našeho spolku (Vojtěch Kašpar, Martin Líbal a Marta Přibíková) a s velkou pomocí mnoha obyvatel a příznivců Senohrab se podařilo sehnat ohromné množství materiálu, který by vystačil na větší množství knih. Tento materiál nepochybně využijeme k dalšímu studiu, ke kratším informačním článkům či do našich výročních zpráv, jako připomenutí časů dávno minulých.

Provoz přívozu byl zahájen spuštěním lodi na vodu 16. dubna. V průběhu druhé poloviny dubna a v květnu přívoz fungoval výhradně o víkendech. V červnu až září se převáželo každodenně a v říjnu opět pouze o víkendech. Na konci října (29.) jsme sezónu ukončili vytažením převoznické lodi na břeh. Provoz přívozu během roku zajišťovali tři naši převozníci, tedy Vladimír „Mates“ Matoušek, Pepa Hoffelner a Vojtěch Kašpar, v sezóně doprovázeni našimi třemi lázeňskými, Věrkou Hoffelnerovou, Alicí Svatou a Zorkou Wogatzke. Na jaře tohoto roku se podařilo Vojtěchu Kašparovi po třech letech konečně sehnat všechna potřebná potvrzení od lékařů a plavebních správ a absolvovat převoznické zkoušky, čímž se stal naším dalším regulérním a plnohodnotným převozníkem. Zástupci našeho spolku se na počátku listopadu zúčastnili pravidelného setkání převozníků, které se tentokrát konalo v Nadrybech na Plzeňsku.

Součástí areálu, a to neodmyslitelnou, je nepochybně osvěžovna Baštírna, s jejímiž provozovateli se nám dobře spolupracuje, za což jim patří dík. Díky jejich ochotě jsme taktéž měli možnost uzavřít náš letošní spolkový život společnou členskou schůzí 19. listopadu v restauraci Baštírna na senohrabské plovárně. Kolektivním statutárním orgánem Spolku je od 15. 11. 2014 (na dobu pěti let) výbor, pracující ve složení Věra Hoffelnerová, Vojtěch Kašpar, Iveta Klápková, Ivana Masopustová a Alice Svatá, přičemž zastupovat spolek navenek může kterýkoliv z členů výboru samostatně.

Jak dále s říčními lázněmi

Cílem našeho Spolku je dlouhodobý rozvoj historických říčních lázní v delším časovém horizontu, s maximálním ohledem k jeho nezpochybnitelným

kulturním hodnotám. K unikátnímu areálu jsme vždy po celých 20 let přistupovali a budeme přistupovat s pokorou. Naše členstvo dnes a denně svojí systematickou drobnou činností dokládá, že má ke zdejšímu okolí mimořádný vztah a plně si uvědomuje jeho památkové hodnoty. Právě proto náš spolek před dvaceti lety vznikl, aby zachránil toto kouzelné místo na břehu Sázavy pro příští generace před totální a faktickou likvidací. Zároveň hodláme důsledně hájit areál lázní a jeho okolí před případnými rušivými vlivy podnikatelských aktivit, nerozumnými stavebními zásahy či možnostmi, že se toto místo stane předmětem krátkodobého lukrativního zájmu.

Místo historických lázní s nezaměnitelným koloritem, geniem loci místa a historií psanou stovkami či spíše tisíci známých, méně známých či zcela neznámých lidí, musí zůstat nadále živou památkou idealizovaných dob období Rakouska-Uherska, 1. republiky či pochmurných dob normalizace, žijící v symbióze s unikátním komplexem dvou hradů a dalších významných lokalit, památkových či historicky významných objektů, kterých je okolí Senohrab plné. Záchrana, ochrana a prezentace národního kulturního dědictví veřejnosti je nepochybně během na delší trať a z tohoto důvodu se náš spolek snažil dojednat s vedením obce dlouhodobější smlouvu o pronájmu, která by umožnila investovat větší množství finančních prostředků do svěřeného majetku s možností využití bohatých dotačních titulů, které jsou v současné době k dispozici a na které jsme s roční nájemní smlouvou nebyly schopni dosáhnout.

Náš Spolek bude vždy a zásadně proti komercializaci a jakémukoliv narušení ducha této významné historické památky, jehož jsme v nedávné době byly svědky výstavbou zcela unifikovaného, nevzhledného, s areálem nekorespondujícího objektu nefunkčních sociálních zařízení. Při pravidelné údržbě či realizaci rozsáhlejších zásahů do areálů plovárny budeme vždy a důsledně postupovat citlivě k tomuto zcela unikátnímu historickému komplexu budov, který by se měl společně s dalšími památkami na časy dávno minulé stát živým organismem a magnetem turistického ruchu s maximálním ohledem na jeho památkové hodnoty. Vzhledem k profesnímu složení našeho Spolku, pestré škále jeho příznivců a naší dosavadní práci se domníváme, že jsme v tomto ohledu obci zárukou. Obdivovaný komplex říčních lázní letos slavil sto sedmnácté narozeniny a přívoz funguje již devadesát šest let. Profesně pestré členstvo našeho Spolku je schopno zajistit nejen faktický provoz lázní či přípravu grantových žádostí, ale i projektové a realizační zajištění tolik potřebných úprav areálu a jejich projednání s příslušnými orgány státní správy. Naše sdružení dlouhodobě velmi úzce spolupracuje se Sdružením pro ochranu kulturního dědictví Zlenice a podílí se na rehabilitaci, opravách a prezentaci významné kulturní památky hradu Zlenice, který probíhá pod záštitou a s výraznou pomocí vlastníka tohoto objektu, kterým je obec Senohraby. Vzájemná spolupráce obou Spolků ve spojení s obcí je bezpochyby mimořádným přínosem a velkým pozitivem.

V případě stávající nájemní smlouvy bude možno přistoupit k naléhavým a potřebným rekonstrukcím postupně odcházejícího mobiliáře plovárny. Měla by proběhnout postupná výměna dosluhujícího a nekvalitního mobiliáře sociálního zařízení za trvanlivější a obložení sociálního zařízení dřevem do podoby, které bude odpovídat plovárenskému zařízení. Areál plovárny bychom rádi ohradili živým plotem lemujícím cyklostezku. Vlastní cyklostezka by měla být rekonstruována a doplněna o nezbytné vybavení (především stojany s možností uzamčení). V rámci rekonstrukce okolních cest a cyklostezky bychom rádi vyřešili problém vkusného trvalého můstku přes Mnichovku, který odolá velkým vodám. V dohledné době by měl být v součinnosti s obcí a dalšími zainteresovanými subjekty vypracován projekt s výhledem na delší období, který by stanovil možné směry a rozvoj říčních lázní. Mezi základní úkoly patří oprava převoznického domku, replika doposud dochovaných lázeňských kabin a částečná dostavba lázeňských kabin podél Mnichovky, které by měly sloužit k zázemí stanového tábořiště, hřiště a k uchovávaní sportovních potřeb a plovárenských doplňků. Zcela obnoveno by mělo být stávající hřiště, které postupně nevratně zarůstá vegetací. Na základě dostupných grantových titulů bude nutno na realizaci těchto kroků shánět finanční prostředky a následně akce postupně realizovat. V případě realizace rozšíření plovárenského mobiliáře bude nutno pořídit sportovní potřeby a plovárenské doplňky (lehátka, křesílka, slunečníky, popelníky, nafukovací matrace a hračky, lodě a předměty k vodním sportům). V neposlední řadě bychom rádi realizovali brožuru či skládačku o historii plovárny a vydali konvolut historických pohlednicí.

V krátkodobém horizontu (jaro 2017) je nutné radikální řešení omezení vjezdu cyklistů do areálu plovárny a restaurace Baštírna a oplocení areálu se dvěma bránami nad restaurací Baštírna a za brodem přes Mnichovku společně s informačními tabulemi, které vysvětlí návštěvníkům základní pravidla chování v areálu říčních lázní a přilehlé restaurace. Tento problém je nutno řešit ihned a koncepčně s obcí a provozovatelem restaurace.

Rovněž v krátkodobém horizontu (jaro 2017) jsou nutné provizorní opravy lázeňských kabin a oplocení areálu plovárny, které zajistíme vlastními silami. Taktéž na jaře roku 2017 osadíme připravovaný železný pozinkovaný protiskluzový nástup na přívoz na zlenické straně řeky, který byl vyměřen, nakreslen a v současné době je vyráběn naším příznivcem a kamarádem Karlem Kroužkem.

Z dlouhodobého hlediska je nutno během jara dokončit průběžně připravovaný projekt revitalizace a obnovy lázeňského mobiliáře, především repliky kabin. Komplexní projekt bychom chtěli během jara předložit obci a pokusit se na jeho realizaci získat finanční prostředky. Na projektu pracuje výbor Spolku s naším členem panem architektem Martinem Líbalem.

Naše aktivity v roce 2016

Vlastní areál senohrabské plovárny v roce 2016 neprošel žádnými dramatickými proměnami a uplynulý rok nám utekl v návalu standardních aktivit spojených s jeho údržbou a provozem. Vlhčí počasí zvláště na jaře nám letos přidělalo práci především se sekáním trávy (sekalo se celkem desetkrát) třikrát byly sekány břehy řeky, přičemž motorovou kosu nám velmi ochotně půjčovala Zorka Wogatzke a vlastním strojovým parkem i práci nám pomáhali Patrik a Martin Líbal. Jarní práce plovárenské souvisí s úklidem polámaných větví a nekonečným soubojem s krtem, jehož hromádky jsme nuceni rozvážet prakticky celý rok. O naše živé ploty, záhonky a zeleň se po celý rok vzorně starala Alice Svatá, které patří velký dík, podobně jako Jiřince Spurné za péči o náš záhonek u chaloupky. Pravidelně jsme uklízeli sociální zařízení a doplňovali z našich finančních prostředků pořízené hygienické prostředky. Během roku probíhaly postupné a nekonečné opravy mobiliáře, přičemž kromě členů sdružení se na mnoha aktivitách v průběhu několika víkendových brigád podílelo velké množství příznivců našeho spolku, kterým bychom rádi tímto poděkovali. Bez jejich pomoci bychom se velmi často neobešli. Naše aktivity byly v průběhu roku zveřejňovány na našich webových stránkách, jejichž náplň zajišťuje Vojtěch Kašpar a finální podobu jim dává webmaster Ivan Jablonský, kterému patří za tuto nezištnou činnost převeliký dík. Vojtěch Kašpar rovněž sponzoruje poplatky za uložení webových stránek, které v roce 2016 činily 1.250,- Kč. Velké díky za propagaci naší plovárny patří Alici Svaté, která zřídila a provozuje naše facebookové stránky.

Z letošních činností

Plovárenské činnosti členů Spolku a jeho příznivců se odehrávají především v průběhu pravidelných jarních a podzimních brigád, kdy je potřeba připravit plovárnu na příchod prvních návštěvníků či ji naopak uložit k zimnímu spánku.

Letošní sezóna 2016 byla již dvacátou a byla zahájena v sobotu 16. dubna spuštěním lodě na vodu. V dubnu a květnu přívoz jezdil o víkendech, od počátku června až do září se převáželo denně. První plavba byla pochopitelně spojena s instalací nájezdu pro loď na zlenické straně přívozu, který již několik let deponujeme na našem senohrabském břehu řeky. Během této **první jarní brigády** proběhl jarní úklid plovárny od nepořádku, který sem natahali neukáznění návštěvníci v průběhu zimních měsíců, či způsobila příroda svojí nezkrotnou silou. Bojovali jsme s vegetací, odklízeli větve a hrabali krtince, kterých bohužel v areálu plovárny neustále přibývá. Následovalo tradiční jarní posezení u ohně, opékání buřtů a plánování letošních aktivit.

Následovaly pravidelné jarní výše popsané aktivity spojené s **tradičními sobotními brigádami 30. dubna, 14. května a 28. května.** V průběhu

pracovního týdne se přibližně jednou za deset až čtrnáct dnů pravidelně sekala tráva. V průběhu jara a léta se sekalo naším traktůrkem celkem sedmkrát, dvakrát jsme bohužel píchli kolo a jednou se nám utrhl celý rám na zvedání sekacích nožů. Pneumatiku jsme museli nechat opravit v servisu a rám jsme si vymontovali a svařili svépomocí. V průběhu konce srpna, září a října jsme sekali ještě celkem třikrát. Třikrát během léta jsme také posekali motorovou kosou svahy řeky i Mnichovky, areál lázní i exteriér Baštírny.

Během výše zmíněných jarních brigád byla opravena a očištěna rekonstrukce zdiva zaniklé středověké zástavby, byl stříhán živý plot u převoznického domečku, vypleli jsme záhony a ostříhali keře u sociálního zařízení. Kompletně jsme umyli okna převoznického domečku a ořezali některé stromy, především vrby u nástupů na přívoz.

Pátá jarní brigáda 18. června byla spojena s výrobou nových dřevěných prvků koupacího pontonu z protiskluzových impregnovaných prkem a jeho následným spuštěním na vodu. V pátek jsme zavezli nově zakoupený materiál a nové prvky mola postupně sestavili, v sobotu již za hojné účasti bylo koupací molo spuštěno na vodu. Tímto aktem byla oficiálně zahájena další plovárenská sezóna. Kdo nepomáhal se stavbou pontonu, podílel se na úklidu plovárny, lázeňských kabin a převoznického domečku. Během soboty **18. června** plovárnu rovněž navštívila početná výprava zájemců o historii z Muzejní akademie z Jílového u Prahy, kterým Vojtěch Kašpar připravil přednášku o historii tohoto místa. Díky ochotě Šimona Noska se nám tentýž den opět podařilo získat větší množství záběrů areálu plovárny a jejího okolí z bezpilotního letounu.

Tři naši členové (Vojtěch Kašpar, Patrik Líbal a Marta Přibíková) se po celý rok pravidelně **účastnili schůzek autorů připravované publikace o historii Senohrab**, kterou by na přelomu listopadu a prosince měl vydat obecní úřad v Senohrabech. Kniha „Senohraby ve starých pohlednicích a fotografiích“ nepochybně zvýší zájem o areál lázní a bude obsahovat dílčí kapitoly o významných obdobích v historii obce doprovázených reprodukcemi starých pohlednic a fotografií. Zapojení členů našeho Spolku do těchto aktivit je vzhledem k jejich dlouhodobému zájmu o historii obce logické. Již od února jsme se pravidelně scházeli na obecním úřadě s dalšími spoluautory knihy, mezi které patří především paní starostka Jana Svašková a František Kavka, přední znatel železniční dopravy. Mimořádný zájem projeví i občané a návštěvníci Senohrab, kteří nás v průběhu roku zásobili stále novými a početnými historickými materiály, které často obsahovaly nové a nám doposud neznámé informace či materiály k historii plovárna. Tyto naše aktivity korespondují s dlouholetou snahou o vědecké zhodnocení potenciálu senohrabského plovárny, Senohrab a okolí. Během tohoto roku se nám tímto způsobem podařilo výrazně rozšířit naši sbírku historických materiálů, ikonografických či fotografických pramenů nebo vzpomínek pamětníků, které chceme využít v našich výročních zprávách i k propagaci a popularizaci tohoto krásného místa. O smysluplnosti

těchto aktivit svědčí mimořádný zájem návštěvníků říčních lázní, kterým jsme zadarmo během celé sezóny rozdávali v loňském roce vytištěnou turistickou mapu Senohrab s popisem zdejších historických památek vydanou ve spolupráci s obcí Senohraby v loňském roce.

V **sobotu 4. června** jsme ze zakoupeného nového dříví kompletně **opravili již dosluhující nástup na přívoz na druhém zlenickém břehu**, který bohužel dosloužil. Ruku k dílu přiložil náš dlouholetý kamarád Karel Kroužek, který se nájezd změřil a přislíbil nám do příštího roku vyrobit nájezd nový z nerezového a protiskluzového materiálu, jehož životnost by měla býtí neomezená.

Prázdninové týdny nám poměrně rychle uplynuly a dle našich dosavadních zkušeností z předchozích sezon máme pocit o vzrůstajícím zájmu návštěvníků. Větší skupiny si již zvykly své návštěvy předem ohlásit na základě informací na našich webových stránkách. Takto se nám ohlásilo několik větších skupin, které areál plovárny využily po delší čas jako základnu k výletům do okolí či ke sportovním aktivitám. **16. a 17. července** jsme se podíleli na rozlučce dětí z mateřské školy v Letohradské ulici, které měly na hradě a v jeho okolí připravenou noční bojovou hru spojenou s přívozem ze zlenického břehu a zase zpět. Akce se vydařila i přes značnou nepřízeň počasí, jelikož závěr večera doprovázela velmi silná bouřka, která celé akci dodala skutečně dobrodružný nádech. Na konci **července (28.)** nás navštívili naši přátelé z plovárny v Tlumačově a **2. srpna** následovala večerní vyjížďka pro děti z Mnichovic, Hrusic a Ondřejova. Ostatně pravidelné skupinové výlety po řece jsou oblíbeným doplňkem školních výletů v průběhu června a následně září i října.

Tradiční turnaj ve stolním tenise Hláška Cup 2016 pořádal náš spolek v čele s rodinou Líbalových a Hnátkových opět netradičně až druhý víkend v srpnu, tedy **13. srpna**. Jednalo se již o patnáctý ročník, jehož se v letošním roce zúčastnilo přes dvacet hráčů, kteří byli rozděleni do čtyř šestičlenných skupin. Z každé skupiny následně postupovali dva nejlepší do vyřazovací fáze turnaje. Vítězství obhájil pravidelný účastník turnaje pan Martin Pitro, který ve finále porazil Petra Vokáče. Vedle hojné účasti hráčů je nutno vyzdvihnout i mimořádný zájem diváků o celodenní litá klání a často až frenetické povzbuzování některých účastníků turnaje. Letos jsme zažili i mexické vlny, které doprovázely tento mimořádný sportovní svátek, který navázal na nejlepší tradice plovárenského sportování. Letos byla nově vyhlášena i veteránská kategorie, přičemž nejlepším hráčem byl vyhlášen pan architekt Martin Líbal. Myslelo se i na vzrůstající počet nejmladších zájemců o stolní tenis, mezi kterými dominoval Lukáš Kroužek. Zdařilou a hojně navštívenou akci doprovázelo i vlídné a hezké počasí.

Také v uplynulém roce jsme se podíleli na aktivitách **Sdružení pro ochranu kulturního dědictví Zlenice**, které kromě tradičních akcí (den řemesel a dětský den) pokračovalo v postupných opravách zlenického hradu. V roce 2016 se jejich činnost zaměřila na statické zajištění a dozvěnění kaveren v

obvodovém zdivu severozápadního paláce, kde pod vedením našeho člena Vojtěcha Kašpara proběhl i nevelký záchranný archeologický výzkum.

Závěr sezóny se mimořádně vydařil a září bylo nepochybně nejkrásnějším měsícem v průběhu celého roku. Plovárna byla ještě několikrát posekána a krásné, slunečné a teplé počasí do areálu říčních lázní přilákalo mimořádné množství lidí i po skončení prázdnin. Svůj podíl na tom nepochybně měla i skutečnost, že ještě v září probíhala rekonstrukce čerčanské školy a tak příliv nemladších návštěvníků na plovárně ani v září nepolevil. Lázeňskou sezónu jsme zakončili v **sobotu 17. září**, kdy byl postupně rozebrán a z vody **vytažen koupací ponton**.

Již tradičně jsme se v průběhu **září (17.)** sešli s členy Společnosti přátel starožitností a Sdružení pro ochranu kulturního dědictví Zlenice na zdejším hradě při **vzpomínkové akci** na našeho dlouholetého přítele, kamaráda a podporovatele naší plovárny **Tomáše Durdíka**, který nás nečekaně opustil v září roku 2012.

Faktický konec sezóny přišel s koncem října. V **sobotu 29. října** jsme **vytáhli převoznickou loď z vody** a uložili ji k zimnímu spánku. Na tradiční akci se sešlo velké množství našich členů a podporovatelů, kteří nám s touto nelehkou podzimní činností pomohli. Byli odměněni gulášem, pestrou škálou vikuálíí a širokým spektrem tekutých pamlsků. Všem zúčastněným patří velký dík.

Na závěr, **5. listopadu 2016**, se naše delegace zúčastnila tradičního **srazu převozníků**, který se tentokrát konal v Nadrybech na Plzeňsku. Vytažením lodí z vody byla ukončena naše již dvacátá sezóna našeho působení ve zdejším areálu říčních lázní. Přejme si, abychom se všichni ve zdraví dožili sezóny následující, která bude spojena s dvacetiletým výročím existence našeho spolku.

Na závěr bych rád poděkoval všem, kteří se doslova vlastní krví a potem zasloužili o zachování genia loci tohoto nádherného místa a nedopustili jeho faktickou likvidaci, která mu hrozila. Byť již nemají tolik sil či vůle a nemohou všechno táhnout dál, jsem rád, že jsou mezi námi a patří jim velký dík. Dík a vzpomínka patří i těm, kteří již bohužel mezi námi být nemohou.

Díky náleží i našim sponzorům a mecenášům, kteří nám v průběhu roku postupně věnovali na účet téměř 10.000,- Kč. V neposlední řadě jsem chtěl nesmírně poděkovat všem, kteří nám v průběhu roku nárazově pomáhali s tradičními náročnějšími úkony. Vedle pomocníků z okolních chat či pravidelných návštěvníků zdejší Baštírny se objevilo v průběhu posledních let mnoho lidí, kteří přijdou pomoci i na vyzvání či zavolání. I těm patří velký dík. Dík patří i všem těm, na které jsem zapomněl a tudíž se jim omlouvám. Poděkování bych rád směřoval i na obecní úřad, kde pro naši činnost nacházejí pochopení a provozovatelům pohostinství Baštírna za to, že spolu tak nějak normálně a lidsky vycházíme.

Tato výroční zpráva byla předložena a schválena na **členské schůzi** členů a příznivců Spolku **19. listopadu** roku 2016 v restauraci Baštírna na senohrabské plovárně.

Přílohou této výroční zprávy je koncepční materiál našeho spolku, který obsahuje shrnutí problematiky provozu plovárny a přívozu a byl adresován zastupitelstvu obce již v průběhu roku 2011 i v letech následujících, kdy byl postupně doplňován. Z tohoto materiálu doposud vycházejí naše představy o dalším našem působení v areálu říčních lázní.

Říční lázně – přehled činností:

Činnosti pravidelné:

- pravidelný úklid plochy plovárny i objektů s plovárnou souvisejících – kabiny, převoznický domek (nutné větší úklidy na jaře a v průběhu sezóny po větších akcích)
- odvoz odpadků
- pravidelná údržba mobiliáře a drobné opravy staveb, plotů, venkovní sprcha, informační panely, lávky, značení apod. (především převoznický domek a kabiny vyžadují pravidelnou péči a výhledovou rekonstrukci)
- natírání (pravidelně je nutno natírat především převoznický dům a kabiny)
- pravidelná údržba střech (kabiny, převoznický domek, sociální zařízení) od napadané vegetace, nátěry, opravy prasklin či děr (zvláště střešní krytina kabin vyžaduje pravidelné tmelení; plechová střecha převoznického domu nátěry)
- oprava a údržba funkčních okapů na převoznickém domečku (místy jsou již prodřeny a je nutné tmelení)
- sekání trávy (sekáme celý areál včetně loučky pod Baštírnou, loučky u vody i břehů)
- nutná údržba trávníků zvláště v místě stavebních aktivit (návrat trávy na místa, kde dnes neroste)
- v suchých obdobích pravidelné kropení zeleně
- vysazení keřů podél cyklostezky u Mnichovky a celková údržba zeleně v areálu plovárny
- udržitelnost hřiště, nezbytná rekonstrukce (stávající stav po odvedení nekvalitní práce je špatný) a pravidelná údržba

Činnosti sezónní:

- půjčování sportovních potřeb a plovárenských doplňků (lehátka, křesílka, slunečníky, popelníky, nafukovací matrace a hračky, půjčovna lodí a předmětů k vodním sportům)
- provozování tábořiště (zajištění možnosti přespání)
- informační servis (vedle ústních informací prodej upomínkových předmětů a pohlednic, brožur či skládaček o historii plovárny a okolí – připravujeme)
- zajištění provozu plovárny (nesouvisí pouze s výběrem symbolického vstupného – spíše bychom preferovali formu příspěvků či darů na provoz), z vlastní zkušenosti jde především o dodržování slušného chování na plovárně, spočívající v diskusích a vysvětlování, aby se k sobě lidé chovali ohleduplně (nic neničit, nenechat volně pobíhat velká zvířata, rychlá jízda na kole či motorce přes plovárnu atd.)
- specifickým druhem činností souvisejících s údržbou plovárny je starost o pontony a dřevěné podlahy na koupací vorek (vedle jejich instalace na vodu a náročné vyzvednutí je nutná jejich pravidelná údržba; dřevěné podlahy je nutno cca 1x za pět let vyrobit nové)

Přívoz:

- zajištění provozu přívozu (v sezóně jde skutečně o velmi intenzivní, avšak nárazovou činnost)
- s činností přívozu souvisí pravidelná údržba převoznické lodě a její případná obměna pokud doslouží
- s provozováním přívozu je spojena nezbytná údržba nástupů na loď na obou březích (oba dva nájezdy i nástupy je nutno průběžně udržovat a opravovat; svařování železných konstrukcí; zemní práce v okolí – po větších vodách je nutno pravidelně navážet vodou odnesený materiál)
- udržovat elementární bezpečnost obou nástupů na loď
- výhledová popularizace přívozu (informační panely o historii na obou březích ukrátí čas při čekání; skládačka pro zájemce; pamětní vstupenky na loď – lodní lístky pro děti by zajisté zaujaly)

Péče o sociální zařízení:

- péče o sociální zařízení (pravidelný úklid a doplňování hygienických prostředků – na část plovárny nyní zajišťujeme jejich nákup, instalaci i úklid)
- vedle úklidu budou nutné pravidelné opravy mobiliáře (vzhledem k instalaci nejlevnějšího mobiliáře by bylo dobré průběžně vyměňovat za trvanlivější)
- variantu obložení sociálního zařízení dřevem jsme konzultovali již při stavbě záchodků se stavební firmou a je reálná (myslíme, že by se tím částečně zlidštila jejich podoba)
- výhledově údržba stavby

Komunikace s obcí:

- pravidelné informování o stavu, výhledu a potřebách (nejlépe k jednání zastupitelstva)
- hlášení větších závad a zajištění jejich realizace po domluvě s obcí
- každoroční výroční zprávy, které budou obsahovat přehled našich aktivit, přehled našich i obecních investic

Publikační aktivity

- příprava a realizace širokého spektra specializovaných publikací o historii plovárny a okolí (knihy, letáky, brožury, příspěvky do regionální literatury apod.)
- popularizační texty o významných památkách okolí
- spolupráce na popularizačních aktivitách dalších subjektů

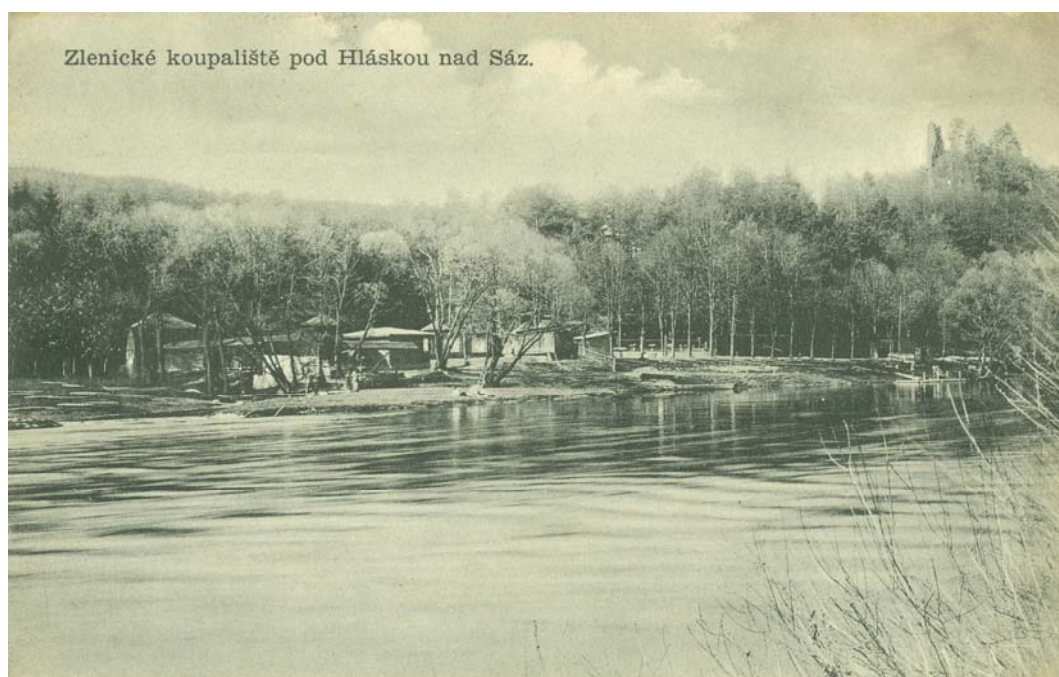
K historii koupadel, říčních lázní a senohrabské plovárny

Malebné údolí Mnichovky a především její soutok se Zlatou řekou, jak nazývali Sázavu trempové ve 20. a 30. letech 20. století, patří dodnes k oblíbeným cílům celoročních výletů. Nejinak tomu bývalo dříve. Zdejší brod se nacházel na významné spojnici přemyslovského pohraničního hradiště Lštění z 10.–12. století s pražskou kotlinou. V polovině 13. století stál na svahu nad Mnichovkou bezejmenný dřevohlinitý hrad, po jehož zániku byl na protějším kopci v závěru 13. století postaven známý hrad Zlenice (lidově nazývaný Hláška). Již nepochybně v tomto období zdejší potok i řeka sloužily obyvatelům těchto opevněných sídel k hospodářským aktivitám (hamr, mlýn, snaha o separaci zlata ze zdejších říčních kamenů) a samozřejmě k praní prádla a očištění. Odtud i zřejmě nejstarší pojmenování zdejšího areálu na přelomu 19. a 20. století – koupadla. Výstavbou železnice a letních i trvalejších sídel pražské honorace v okolí vzrostl význam tehdy ještě čistě agrární vesnice a v tomtéž období vzrůstá zájem o turistiku, rekreaci a sport. Koupadla či říční lázně splňovaly tato kritéria beze zbytku. To si uvědomili i tehdejší místní „developeři“ (A. Šimek, V. Lada) společně s architektem a stavitelem O. Dvořákem a kameníkem A. Puppem. V roce 1899 byl těmito společníky založen Okrašlovací spolek, který inicioval úpravu cest k lázním, výsadbu okrasných stromů, instalaci laviček i lávek a především výstavbu boudy ke svlékání s oddělením pro muže a ženy. Následně byla v roce 1906 realizována výstavba velkých lázní podle projektu architekta O. Dvořáka za 1.400 Kč. Přestože bylo z rozhodnutí panství Komorní Hrádek nutno v roce 1913 lázně vyklidit a zdejší objekty demolovat, hned následný rok byla realizována výstavba druhých lázní, které byly slavnostně otevřeny 26. června 1914 (okrašlovací spolek si pronajal zdejší pozemky na 15 let). Po 1. světové válce bylo nutno lázně obnovit a jejich třetí etapa se začala psát hned v roce 1918, kdy bylo postaveno 50 nových kabin. V letech 1930–32 byly zakoupeny pozemky na obou březích řeky (za 49.000,- Kč), správce lázní byl Rudolf Kopsa (z čp. 40) a ve spolupráci s obcí Zlenice byl v roce 1931 vybudován domek pro plavčíka, koupeny dvě lodě a na zlenické straně vybudovány dva kurty, benzínová pumpa a převlékárny. Rozšířen byl i název zdejšího spolku na „Okrašlovací spolek pro Senohraby, Zlenice a okolí se sídlem v Senohrabech.“ Po válečných útrapách byl zdejší spolek v červnu roku 1957 začleněn do MNV Senohraby a zdejší přívoz, jehož tradice sahá až do roku 1920, i říční lázně s plovárnou byly spravovány přímo obcí. Plovárna se stala oblíbeným místem úniků před tuhou normalizací především v 60. až 80. letech 20. století, avšak období porevoluční přineslo nejen dramatický odliv zájmu o tento způsob rekreace, ale také devastaci mobiliáře plovárny. Změnu přinesl až vznik bohulibého „Občanského sdružení pro obnovu provozu senohrabské plovárny a zachování přívozu“ v roce 1997. Tento spolek se dodnes snaží udržet provoz říčních lázní i přívozu a zachovat jejich neopakovatelnou atmosféru i budoucím generacím.

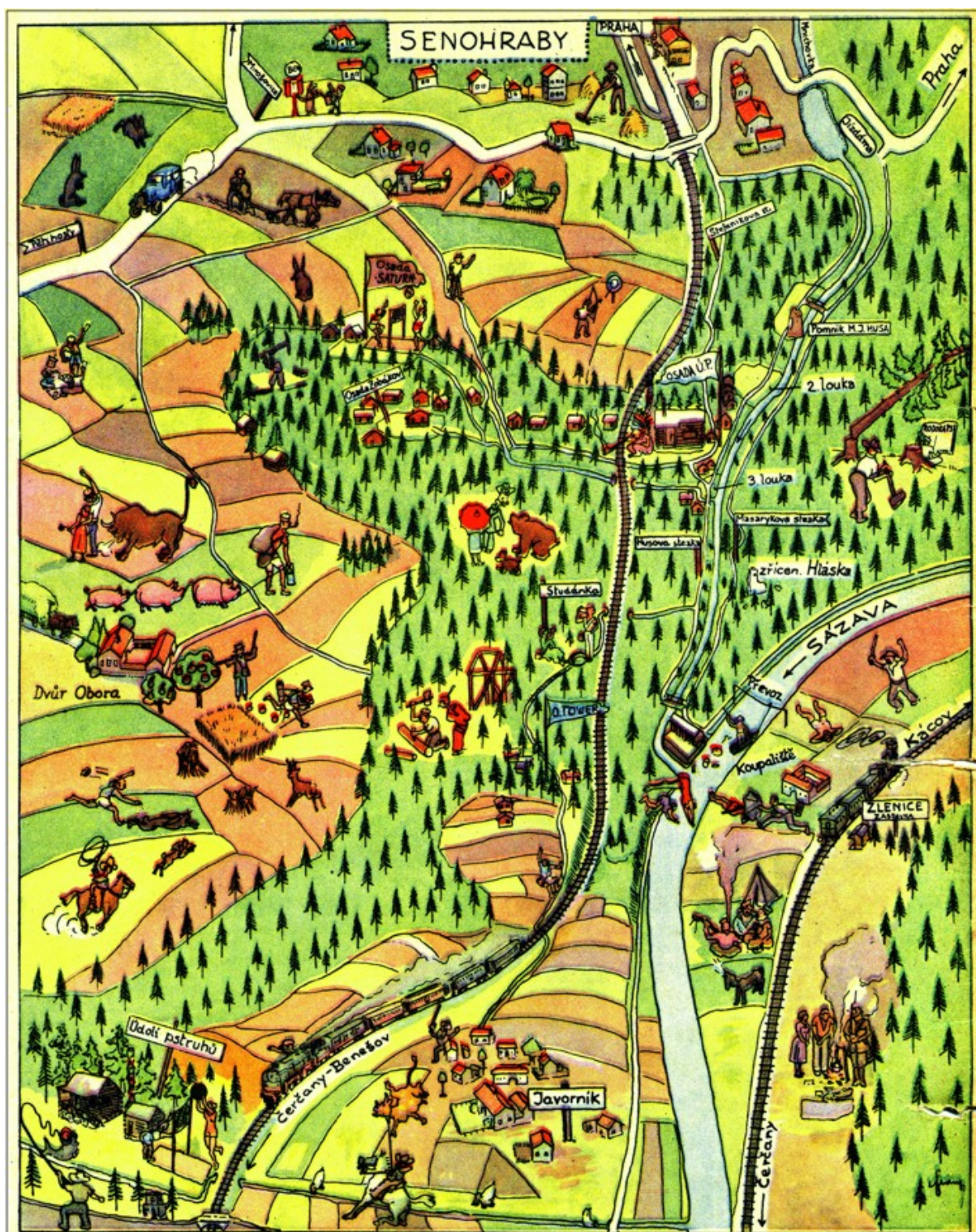
Některé z našich nových přírůstků v archivu

**Pohlednice vydaná před rokem 1918 s textem na poštovní známce
Kaiserlicheköniglich Österreichische Post
z archivu Zdeňka Konvičky**

**Pohlednice vydaná před rokem 1943 ze sbírky ředitele 1. ZŠ v Říčanech u
Prahy Pavla Bednáře a uložená v Muzeu v Říčanech u Prahy**

MAPA WEEKENDOVÉ OBLASTI POSÁZAVSKÉ II.

Od Senohrab po Čtyřkolu. (Od údolí Hlávky po údolí Pstruhů.)

»Dlouhá cesta je do osady, vede hustým pralesem,« to jsou slova známé tramské písně, a proto, abyste nezabloudili, nakreslili a vydali jsme pro vás mapy oblastí, v nichž soustřeďuje se weekendový život. Najdete

v těchto mapách každý svou chatu i mnohé další věci, které jsou vám tak blízké a milé. Další mapa bude následovat v příštím čísle, a pak budeme v jich uveřejňování soustavně pokračovat.

Neopomíňte si zajistit vždycky napřed příští číslo Rodokapsu, abyste vedle zajímavého čtení získali celý atlas map oněch míst, kam se vždy na konec týdne uchylujete za osvěžením.

Zadní strana časopisu Rodokaps z roku 1938 zachycuje okolí senohrabské plovárny s jednotlivými tramskými osadami

Fotografie z rodinného alba Jany Marešové z roku 1930 zachycuje první zdejší pohostinské zařízení bratří Vavřinů zvané U šejdíře, které bylo situováno na pravém břehu Mnichovky pod skálou u dnešního parkoviště

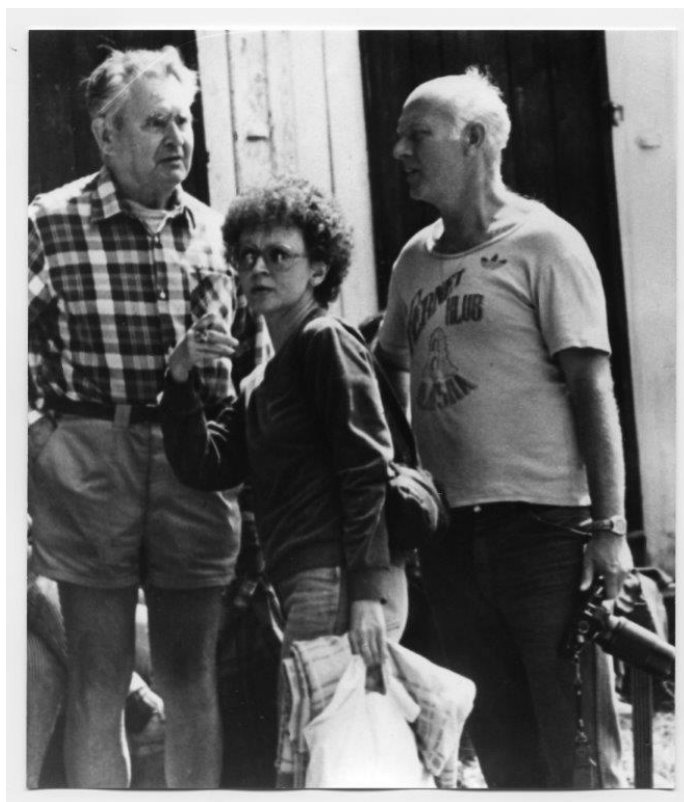

Čilý společenský a kulturní život před osvěžovnou Baštírna v období normalizace zachycuje fotografie z roku 1985 z archivu Hoffelnerových

Z archivu Františka Dostála

**Převoznická loď často sloužila k zásobování
pohostinského zařízení Baštírna**

**Jaroslav „Jestřáb“ Foglar na senohrabské plovárně s Františkem Dostálem
na fotografii Karla Cejnara**

17. ledna 2016 – zima na plovárně podle Antonína Kotlána

16. dubna 2016 – loď na vodu a další jarní brigády

První jarní sekání trávy

První jarní brigády

Přívoz letos fungoval od 16. dubna 2016

Pravidelná údržba

7. května 2016 – další krásný jarní víkend

7. května 2016 – šílenci na jednostopých kostitřasech

Závody kvadriatlonistů

Po závodě

12. června 2016 – návštěva z Tlumačova

Milan Polák a jeho přátelé z koupaliště v Tlumačově u Domažlic nás v rámci poznávání koupališť navštívili v červenci

Naši přátelé z Tlumačova provozují koupaliště z požární nádrže u fotbalového stadionu na okraji obce

17. června 2016 – výroba podlážek na koupací molo

18. června 2016 – instalace koupacího mola

První zkouška

První koupel

Pravidelné opravy sekačky

Nošení jednotlivých součástí pontonu

Zasloužený odpočinek po celodenní dřině

**Výklad o historii plovárny a jejího okolí pro Muzejní akademii
v Jílovém u Prahy**

18. června 2016 – dokumentace bezpilotním letounem

**16. července 2016 – rozloučení s mateřskou školkou a
noční bojovka dětí**

12. srpna 2016 – příprava na ping-pongový turnaj

Úklid chaloupky

Úklid a posekání plovárny

13. srpna 2016 – Hláska Cup 2016 (15. ročník)

Losování základních skupin turnaje pod dohledem prezidenta Sázavské republiky Josefa Černohorského

Jeden z hlavních organizátorů turnaje Veronika Hnátková se synem Vilíkem

Hrálo se na betonu

I na dřevě

Naplno

I ležérně

Fandilo se vášnivě

Až freneticky

Finále zaplnilo centrkurt

Někteří diváci však již byli z přemíry fandění znaveni

Skvělými výkony udivoval Tonda Mareš v dresu Springboks, který však reprezentoval Švýcarsko

I vítěz veteránské kategorie Martin Líbal, který předvedl i závěrečný taneček

Vyhlašování vítězů

Společenská konverzace v průběhu turnaje

Slunečné červencové dny na fotografii Davida Tichého

Podvodní fotografie Josefa Spurného

29. října 2016 – konec sezóny

Spolek pro Senohrabskou plovárnu a přívóz
ŘÍČNÍ LÁZNĚ 1. POD HLÁSKOU.

**Výbor spolku pro senohrabskou plovárnu a přívóz
vás zve na členskou schůzi Spolku, která se uskuteční
v sobotu 19. listopadu 2016 od 12.00 hod ve vyhlášené
osvěžovně BAŠTÍRNA přímo na senohrabské plovárně**

Na programu schůze bude:

- 1) Přivítání, kontrola usnášeníschopnosti a schválení programu
- 2) Volba předsedajícího členské schůze
- 3) Volba zapisovatele, skrutátorů a ověřovatelů zápisu členské schůze
- 4) Informace o zápisu Spolku u Městského soudu v Praze
- 5) Informace o výběrovém řízení na provoz plovárny
a současném nájemním vztahu
- 6) Informace o složení stávajícího statutárního orgánu Spolku (výboru)
- 7) Zpráva o činnosti Spolku za sezónu 2016 (schválení)
- 8) Zpráva o hospodaření (schválení)
- 9) Plán činnosti spolku a jeho cíle na příští období
- 10) Informace o členské základně Spolku (případné návrhy nových členů)
- 11) Generální diskuse, různé a společné posezení

za výbor Spolku Vojtěch Kašpar
21. října 2016

SPOLEK PRO SENOHRABSKOU
PLOVÁRNU A PŘÍVOZ
Příčná 61, 251 66 Senohraby
tel.: 224 314 978, IČ65994353
e-mail: kaspar@archaia.cz
www.plovarna-sazava.cz

foto: David Tichý

Pozvánka na členskou schůzi

SPOLEK PRO SENOHRABSKOU PLOVÁRNU A PŘÍVOZ

Příčná 61, 251 66 Senohraby
tel.: 224 314 978, IČ65994353
e-mail: kaspar@archaia.cz
www.plovarna-sazava.cz

A naše nové razítko

s pomocí kolektivní paměti a fotografií Karla Cejnara, Františka Dostála, Vojtěcha Kašpara, Romana Kotlána, Šimona Noska, Josefa Spurného, Davida Tichého a Alice Svaté

sestavil a sepsal:

Senohraby 2016